

MODÜL 3 ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK

REHBERLİK

RPD (Rehberlik ve Psikolojik Danışma)
KME (Konu Merkezli Eğitim)

1. DEĞİŞEN EĞİTİM ANLAYIŞI

Tarihte Yaygın Olan Eğitim Anlayışı

- * Eğitim(okul), yazının bulunması ile [Sümerler (M.Ö. 3500 –2000)] başlar.
- * Sümerlerdeki eğitim **bugünkü** eğitimden biraz **farklıdır**.
(Konunun **öğretimi** esastır => **ama** biraz da fiziksel cezaya + ezbere dayalı)
- * Günümüzde → **Konu Merkezli Eğitim (KME)** anlayışı var.

* **Eğitim kurumu kavramı** => Hep **öğretim** ağırlıklı olmuştur.

Öğretimde

- Bir konu, eğitimi veren bir **öğretmen** ve eğitimi alan bir **öğrenci** vardır.
- => **Öğrencilerinin özelliklerinin** ve **yeterliklerinin** bir önemi **yoktur!**
- => **Önemli olan o kitabın** ya da **malzemenin öğrenilmesidir**.
(Eğitim uzun yıllar **konu merkezli** olarak devam etmiştir.)

Eğitim Kurumunun Ortaya Çıkışı

- * **RPD** (Rehberlik ve Psikolojik Danışma) hizmetlerinin sonraları oluştu.
- Bu süreç**
- **Eğitim kurumunun** ortaya çıkması
- **Konu merkezli eğitim anlayışına yapılan eleştiriler**
- **Düşünürlerin ve toplumun konu merkezli eğitime yönelik eleştirileri**
- **Toplumsal, sosyal ve bilimsel gelişmeleri ve değişimleri** içine alır.

Eğitim: "Bireyde toplumca istenen davranışları geliştirme sürecidir."

- * Bu davranış değişikliklerinin
- Bir kısmı rastlantılarla ve **kendiliğinden** gerçekleşir.
- Bir kısmı ise **yetişkinler tarafından planlı** ve **kasıtlı** olarak gerçekleştirilir.

Okul: Birlikte ya da birbirinden öğrenmek için bir araya geldiği insan topluluğu.
Öğrenme → Bireysel bir süreç olduğu kadar **sosyal** bir süreçtir.

KONU MERKEZLİ EĞİTİM

- * **Eğitimin anlamı öğretimi** aşsa da
→ Tarihteki anlamı **öğretime** yakındır.
- Bu yüzden sık sık eğitim ile öğretimin **karşılaştırılması** (Hangisi tercih edilmeli?)
- **Eğitim sistemlerine** getirilen **öncelikli eleştiri** :
=> Onun **öğretime ağırlık vermesi** ve **eğitimi ihmal etmesidir**.

JEAN JACQUES ROUSSEAU (1712-1778)

- * **Aydınlanma Çağı düşünürü**
- * **"Eğitim Üzerine"** adlı eserinde
- **Bir çocuğun doğumdan ergenliğe yaşam öyküsünü anlatır.**
- **Aynı zamanda kendi ideal, doğacı (natüralist) eğitim anlayışını verir.**

Rousseau

- * Çocuğun
- **"Fizyolojik ve psikolojik tabiatını** tanımalı eğitimin ona uygun biçime getirmeli"
- **"Konu merkezli eğitim anlayışı yerine → Öğrenci merkezli** bir eğitim anlayışı"
- **"Öğretmenler, önce çocuğu tanımakla işe başlayın!"** der.

HÜMANİZM

- * **İnsanın merkeze alındığı** bir dünya anlayışıdır.
- Eğitimi etkileyen bir **düşünce akımıdır**.

* **Hümanist yaklaşımın eğitime katkıları:**

- **Herkes için eğitim anlayışı**
- **Eğitimin yaygınlaştırılması**
- **Eğitimde fırsat eşitliği**
- **Eğitimde evrensel değerlerin öğretilmesi** sayılabilir.

GÜNÜMÜZ EĞİTİM ANLAYIŞI

- * **Günümüzdeki eğitim anlayışı**
- => **Hümanizma ilkeleri içselleştirmiştir**.
- **Çünkü anayasalarda artık eğitim bir temel hak.**
- **Hiçbir çocuk geride bırakılmamalıdır.**

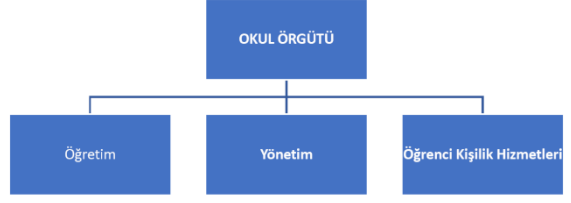
* Bu **eğitim anlayışı** → En önemli **dönüm noktalarından** biridir.

* Günümüzde **eğitim uygulamaları öğrenciyi odaklanarak** puan toplarlar.

- * **Eğitimde bireysel farklılıklara** saygı alışıldık bir meseledir.
- * Üzerinde durulan artık sadece saygı değil
- => **Bireysel farklılıkların geliştirilmesi** ve **dikkate alınmasıdır**.

OKUL ÖRGÜTÜ

- * Bu gelişmeler → **Okul örgütünü** de etkilemiştir.
- * Bir kurum olarak **okul**, çeşitli görevleri yapan **kişileri** barındırıyor.
(**Öğretmenler, yöneticiler ve diğer hizmetleri sunan kişiler ...**)
- => Bu kişiler → **Okul örgütünde** öğretim hizmetini yapan bireylerdir.

Öğretmenler (Öğretim)

- * Okuldaki **birinci grup** öğretim kadrosudur.
- Öğrencilere **bilgi, tutum** ve **anlayış** oluşturmakla **yükümlüdür**.

Öğretmenlerin Eğitimi

- * Tarihsel süreç içerisinde gelişmiştir:
- Bugün **lisans** ve **yüksek lisans** mezunları **öğretmenlik** yapabilmektedir.
- **Usta öğretici** vb. de **öğretim kadrosunda** yer alır.

Yönetim Hizmetleri

- * İkinci grup **yönetim hizmetleridir**.
- Okuldaki **öğretim** ve **öğrenci kişilik** hizmetlerini yaparlar.
- Kişilerin işlerini **kolaylaştırmakla** yükümlüdürler.
- * **Bu grupta Okul yöneticileri, memurlar** ve **denetçiler** vardır.

Öğrenci Kişilik Hizmetleri (Kişisel Hizmetler)

- * Üçüncü grup okul örgüt yapısı **öğrenci kişilik hizmetleridir**.
- **Öğretim** ve **yönetim hizmetlerinin dışında kalan**
- Öğrenciyi **dönük** olarak **düzenlenen tüm hizmetlere** denir.

- * Bu ihtiyaçlar
- Öğrencilerin **öğretmenler** tarafından ele alınmayan
- Genellikle **ikinci sraya atılan** ihtiyaçları vardır.
- KME** (Konu Merkezli Eğitim) 'de
- **Sosyal duygusal** ya da **kariyer gelişimin bir önemi yoktur!**
- Çünkü **konunun öğretilmesi esastır**.

* **Günümüzde eğitimden beklentiler** artmıştır:

- * Öğrencilerin
- **Sosyo-duygusal, akademik** ve **kariyer** anlamında **gelişmeleri** önem kazandı.
- **İyi oluş düzeyleri yüksek** bireyler olmalarını istemektedir.
- (Sadece konuları bilen değil **daha kapsamlı bir insan** yetiştirmek)

ÖĞRENCİ MERKEZLİ EĞİTİM

- * Öğrenci merkezli eğitim anlayışının genel **kabulü** ile birlikte
- Önemli görülmeyen öğrenci ihtiyaçları → **Önemli** görülmeye **başlanmıştır**.

- * Yaşadığımız zaman dilimi → **En hızlı değişimlerin** ortaya çıktığı zamandır.
- Davranışlarla ilgili sıkıntılarla sıklıkla karşılaşmaktadır.
- **Eski yollar yeni nesillerde işe yaramıyor!**
- **Internet** ve **sosyal medya kullanma sorunu ...**

- * Yeni nesil **hızlı** ve **çekici** bir **olguyla karşı karşıyadır**.
(**Tarih boyunca hiçbir nesil böylesi bir hız ve değişim görmedi**)
- Bütün dünya **değişiyor** (Aileler, çocuklar, işler ...)

REHBERLİK VE EĞİTİM

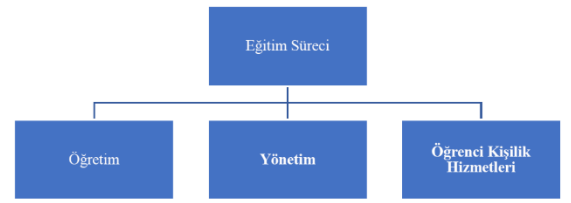
- * **Eğitim rastgele oluşan** bir faaliyet **değildir!**
- **Eğitsel faaliyetlerin belli bir amacı** vardır.
- **Planlı** bir **olgudur**.

- * Okulda farklı görevdeki insanlar vardır:
- Okul → Bu kişilerin **tüm görevlerini** yaptığı zaman **işlevini** yerine getirebilir.

* **Eğitim sürecinde üç ana alan, sürecin bütünlüğünü** oluşturur.

- 1) **Öğretim**
- 2) **Yönetim**
- 3) **Öğrenci Kişilik Hizmetleri**

=> **Psikolojik Danışma** ve **Rehberlik** ile **Eğitim ilişkisini** anlamada önemlidir.

EĞİTİM SÜRECİ

1) ÖĞRETİM

* **Öğretim**, okul örgütünün en geniş boyutudur.

- * Bu alanda
 - Akademik öğrenme ile ilgili tüm bilgi ve becerilerin kazandırılması vardır.
- * **Öğretmen en sorumlu** personeldir.
 - Eğitimin amaçlarının gerçekleştirilmesinde önemli bir yeri vardır.
- * **Diğer kişiler**
 - Öğretmenin görevlerini daha kolay ve doğru yapmaları için çalışan kişilerdir.

2) YÖNETİM

* Liderliğin alınması ve yetki ve sorumlulukların kullanılması ile ilgilidir.

Liderlik:

- Eğitim sürecinin fonksiyonlarını yerine getirebilmesi ve
- Öğrenci kişilik hizmetlerinin sunulması için gereklidir.

Yönetimin Hedefi:

- * Bir araya gelen kişilerin
 - Yönlendirilmelerini
 - Görevlerini iş birliği içinde yerine getirmelerini ve
 - Kaynakların akıllı kullanımını sağlamaktır.

3) ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ (ÖKH)

- * **Öğretmenler** (büyük ölçüde)
 - Öğrencilere öngörülen bilgi ve becerileri kazandırmaya çalışır.
 - Bu bilgi ve becerilerin öğrencilerin gelişimlerine yönelik olduğu düşünülür.
- * Ancak öğrencilerin
 - Öğretmenler tarafından ele alınmayan veya
 - Genellikle ikinci sıraya itilen ihtiyaçları vardır.

ÖKH (Öğrenci Kişilik Hizmetleri) → Eğitim sürecinde

- * **Öğretim ve yönetim hizmetlerinin dışında kalan** ve öğrencinin
 - Kişilik gelişim ihtiyaçlarını karşılamaya dönük tüm yardım hizmetleridir.

- 1) Sağlık
- 2) Sosyal Yardım Hizmetleri
- 3) Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hiz.
- 4) Özel Eğitim ve Özel Yetiştirme Hiz.
- 5) Sosyal-Kültürel Hizmetlerdir.

ÖĞRENCİ KİŞİLİK HİZMETLERİ (ÖKH)

SAĞLIK HİZMETLERİ: PDF'de atlanmıştır!

SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ:

- * Öğrencilerin ekonomik yardımlardan yararlanma, barınma (yurt, pansiyon), kredi, burs, yiyecek, giyecek, ulaşım vb. gibi ihtiyaçlarının teminidir.
- * Öğrenciler bu tip hizmetleri de talep edebilmektedir.

ÖZEL EĞİTİM VE ÖZEL YETİŞTİRME HİZMETLERİ:

- * Özel eğitim ihtiyacı olanların eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere
- Özel yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülür.

Özel yetiştirme hizmetleri ⇒ Öğrencilerin özelliklerini dikkate alarak
→ Alandaki eksik ve yetersizlikleri gidermeye yöneliktir.

SOSYAL-KÜLTÜREL HİZMETLER:

- * Öğrencilere kendilerini sınavabilecekleri ortamlar sunar.
- Eğitsel kollar** → İlgili ve yetenekleri doğrultusunda yapabileceklerini gösterir.
- Rehberlik hizmetlerinin bir parçası haline gelirler.

Serbest zaman eğitimi verme

- Serbest zamanlarını değerlendirme olanakları sunma
- İlgilere göre çeşitli sosyal ve kültürel etkinlikler planlamadır.

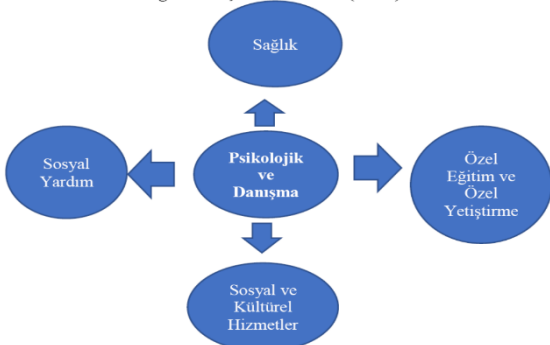
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ:

- * **Rehberlik** → Sistematik ve profesyonel bir yardım sürecidir.
 - Bireyin kendini anlaması
 - Çevredeki olanakları tanıması ve
 - Doğru kararlar vererek özünü gerçekleştiribilmesi için yapılır.

* Okuldaki rehberlik hizmetlerinin neler olduğunun yazılı belgeleri:

- 1) Okul rehberlik ve psikolojik danışma programı
- 2) Sınıf rehberlik programı

Öğrenci Kişilik Hizmetleri (ÖKH)

REHBERLİĞİN EĞİTİM İÇİNDEKİ YERİ

- Öğrenci merkezli bir eğitim anlayışı ve
- Öğrencinin kişilik hizmetleri
- ⇒ Eğitimde verilmesi gereken hizmetlerdendir.

* Rehberlik hizmetleri

- Öğretmenin eğitim-öğretim çalışmalarına yardımcıdır.
- Destekleme / kolaylaştırma / Daha etkili hale getirme

* Rehberlik programları

- Öğretmen-öğrenci ilişkilerini olumlu yönde geliştirir
- Öğrenci başarısını artırır.

Sınıf Rehberlik Programı

- Akademik, kariyer ve sosyo duygusal gelişim alanları ile
- Bu gelişim alanlarına yönelik yeterlikleri kapsar.

* Okul RPD Programı kapsamında geliştirilir.

Rehberliğin Ortaya Çıkması Gerekli Koşullar

- * RPD hizmetlerinin okullara girişi
- Öğretmenlerin yetersizliği ile ilgili değildir!
- ⇒ Öğretim hizmetlerinin etkinliğini artırmak için gerek duyuldu.

Rehberlik hizmetlerini gerekli kılan faktörler:

Ekonomik, sosyal, psikolojik, felsefi etkenler olarak gruplanabilir.

Eğitim Sürecinde Rehberlik Hizmetlerine Olan İhtiyaç Listesi:

1. Meslek seçiminin zorlaşması
2. Bireysel farkların eğitimde dikkate alınma zorunluluğu
3. İlerlemeci eğitim anlayışının benimsenmesi
4. Demokratik toplumlarda bireylere tanınan seçme özgürlüğü
5. Demokratik yasamın karar verme gücüne sahip bireyler gerektirmesi
6. Eğitimde bireyin duygusal yönlerine verilen önemin giderek artması
7. Psikometride gelişmeler
8. Akıl sağlığına verilen önemin artması

** Bu hizmetleri vermek için rehberlik servisleri bulunmaktadır.

2. REHBERLİĞİN TARİHİ, İLKELERİ VE İŞLEVLERİ

* Rehberlik ve psikolojik danışmanın ilkelerini

- Eflatun, Sokrat ve Aristo'da bilsak da bugünkü anlayışa uzaklar.
- Günümüz anlayışına yakın uygulamalar daha sonralarda görülmeye başlandı.

Okul Danışmanlığı

- * Bir meslek olarak ilk olarak 1800'lerin sonlarında
- Sanayi Devrimi ile ortaya çıkan "Mesleki Rehberlik Hareketi"dir.
- * 1907'de ABD'de Boston'da kurulan "Meslek Bürosu"nun amacı
- İş arayan gençlere meslekî yardım verebilmek ve
- Öğretmenleri meslekî rehberlik alanında yetiştirmekti.
- Detroit okullarında Jesse Davis tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Davis okul rehberlik programı geliştirmiş ve uygulamıştır.

Günümüzde Rehberlik

Rehberlik çalışmaları başlangıçtan günümüze

- * 1900-1920 yılları → "Meslek seçimi ve işe yerleştirme" ağırlıklı
- 1930-1960 yılları → "Okula uyum" ağırlıklı
- 1960'dan günümüze → "Kişisel gelişim" ağırlıklı olarak yürütüldüğü görülür.

Rehberlik Hizmetleri Nasıl Olmalıdır? (Dünyadan farklı yaklaşımlar ve modeller)

REHBERLİK YAKLAŞIM VE MODELLERİ

1. Parsons Modeli:

- Frank Parson'un modeli.
- Kişilere mesleki rehberlik etmektedir.

2. Özellik Faktör Modeli (Klinik Model):

- Öğrencilerin ayrıntılı incelenmesini tanımmasını gerektirir.
- Çok sayıda ölçme aracının geliştirilmesine katkıda bulundu.

3. Rehberliği Eğitim Süreci ile Karşılaştıran Model:

- Rehberliği eğitim sürecinde öğretilecek bir konu olarak görür.
- Rehberlik için eğitim programına ders saati ayrılmasına katkıda bulunmuştur.

4. Rehberliği Karar Verme Sürecine Yardım Olarak Gören Rehberlik Mod.:

- Rehberliği kişilerin karar aşamasında yararlanacağı bir hizmet olarak görür.
- Ancak bu rehberliğin süreklilik ilkesi ile çelişmektedir.

5. Gelişimsel/Kapsamlı Rehberlik Modeli:

- Bu en güncel yaklaşımdır.
- Gelişim sürecidir (Rehberlik de bu süreci destekler)
- Günümüzde daha kullanışlı bir modeldir.

KISACASI REHBERLİK FAALİYETLERİ:

- * 1900 – 1920: **Meslek seçimi ve işe yerleştirme**
- * 1930 – 1960: **Okula uyum**
- * 1960'dan günümüze:
 - **Kişisel gelişim ağırlıklı** olarak yürütülmektedir.
 - (**Sosyo duygusal gelişim, kariyer gelişimi** vb. alanlarına vurgu yapar)

TÜRKİYE DE REHBERLİĞİN GELİŞİMİ

- * 1951-1956 → **Hareketli yıllardır.**
- * 1952 – 1953 **Uzmanlar:**
 - Türkiye'ye uzman getirme ve yurt dışına uzman gönderme süreci.
 - Bu kapsamda ilk defa:**
 - * 1953-1954 eğitim-öğretim yılında
 - * **Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümlerinde**
 - "**Rehberlik**" ve "**rehberlik teknikleri**" dersleri programlara konmuştur.
- * 1955 → **Ankara Demirlibahçe İlkokulunda**
 - * **Psikolojik Servis Merkezi** açılmıştır.
 - Kalkınma Planlarında (1960) ve Millî Eğitim Şuralarında
 - Rehberlik konusu ele alınmış ve neler yapılabileceğinin tartışılmış.
- * 1953 **Test ve Araştırma Bürosu:**
 - Öğrencilerin **yetenek** ve **ilgilerine** göre **testler geliştirmek, uyarlamak** ve
 - Bunları **uygulama amacı** ile kurulmuştur.

Rehberlik → **MEB Şuralarında** gündeme geldikten sonra
→ Rehberliğe yönelik **kararlar** alınmaya başlanmıştır.

- **9. sınıfın yöneltme sınıfı** olması,
- **9. MEB Şura'da Rehberlik** dersinin **zorunlu** hâle gelmesi ...

Bugün Türkiye'de rehberlik hizmetleri
İllerde → **RAM** (Rehberlik ve Araştırma Merkezleri)
Okullarda → **Rehberlik Servisleri** şeklinde **örgütlenmiştir.**

REHBERLİĞİN ANLAMI, AMACI VE İLKELERİ

- * Rehberlik ile ilgili pek çok tanım yapılmıştır...
- Rehberlik:** **Uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır.**
 - **Kendini anlaması, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması,**
 - **Kapasitelerini geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum sağlaması ve**
 - **Böylece kendini gerçekleştirmesi için psikolojik yardım...**

Tanımların Ortak Yanları

- * **M. Keleşoğlu**
- * Rehberlik tanımlarının çoğunda ortak kullanılan unsurlardan hareket ederek
→ Rehberliğin anlamında temel olabilecek şu genellemeleri öne sürmektedir:

- 1) Rehberlik bir süreçtir:**
 - "Süreç" kavramı herhangi bir zaman dilimi ile ilişkili değildir.
 - Rehberlik bir anda olup biten bir iş değildir!
- 2) Rehberlik bireye yardım etme işidir:**
 - Rehberlik yardımı **psikolojik** bir yardımdır.
 - Yol gösterme, öğüt verme, adına karar verme gibi bir **yardım değildir!**
 - (Bu süreçte her iki tarafın **gönüllülüğü** esastır.)
- 3) Rehberlik yardımı bireye dönüktür:**
 - Rehberlik hizmetlerinin merkezinde **birey** vardır. (Okul birey **öğrencidir.**)
 - Her öğrenci geliştirebilecek **kapasiteye** sahiptir.
 - Hiçbir öğrenci **ortalama değildir!**
- 4) Rehberlik bilimsel ve profesyonel bir yardımdır:**
 - Bilimsel ilke ve yöntemlere uygun **rehberlik yardımı**
 - Belirli bir **plan, program** ve **sistem** içinde sunulabilir.
 - Rehberliğin **esası** bireyin kendini **gerçekleştirmesine** yardım etmektir.
 - Kendini gerçekleştirme:**
 - Bireyi bir bütün olarak ele alan ve
 - Özellikle normal bireyin gelişimini inceleyen
 - "**İnsancıl psikoloji**" akımının **geliştirdiği** bir kavramdır.

Rehberliğin Amacı

- * Rehberliğin **anlamı** ve **ilkeleri** → Rehberliğin **amacını** yansıtır.
- Rehberliğin amacı:**
 - Bireyin kendini gerçekleştirmesine **yardım** etmektir.
- * Kendini gerçekleştirmekte olan bireyin taşıdığı özellikler
→ Ashında **psikolojik sağlığı yerinde olan insan** özellikleridir.

Rehberliğin İlkeleri

- * **Rehberlik ilkeleri** → **RPD** alan çalışanlarının **görüşlerini temsil eder.**
- * Türkiye'deki yetkili rehberlik uzmanlara dayanılarak **sekiz ilke** ortaya çıkmıştır:

- İlke 1: Rehberliğin temelinde**
 - **İnsan hak ve sorumluluklarıyla ilgili demokratik ve insancıl bir anlayış** vardır.
- İlke 2: Rehberlik uygulamalarında**
 - Öğrenci ile yakından ilgili olan herkes **anlayış** ve **iş birliği** içinde **çalışmalı.**
- İlke 3: Rehberlik anlayışı**
 - Her türlü çalışması ile öğrenciyi **merkeze alan bir eğitim anlayışını öngörür.**

İlke 4: Rehberlik yardımının esası

- Öğrencilerin kendi **kişiliklerini** daha iyi **anlamalarını**
- **Problemlerine çözüm yolları** bulmada onların **kendilerine yetmesini** sağlamak.

İlke 5: Rehberlik

- **Bedensel, zihinsel, sosyal ve duygusal olan bütün kapasitelerini**
- **Kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda en uygun bir düzeyde geliştirmesi için öğrencilere yardım etmelidir.**

İlke 6: Öğrencilere rehberlik yardımı verirken

- Onları türlü yönleri ile **tanımak** gerekir.

İlke 7: Rehberlik uygulamaları

- Her okulun **amaç** ve **ihtiyaçlarına** uygun olan alanlarda **yoğunlaştırılmalıdır.**

İlke 8: Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde gizlilik esastır:

- **RPD hizmetlerinin verilmesi sırasında**
- Öğrencinin **mahremiyetine** saygı duyulmalı
- **Onun sırlarını saklamaya özen gösterilmelidir.**

İlke 9: Rehberlik hizmetleri

- **Planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir düzeyde olmalı.**

PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİKTE YANLIŞ ANLAYIŞLAR

1. RPD yardımı bireye **tek yönlü doğrudan doğruya** yapılan bir yardım **değildir!**
2. RPD yardımının **temelinde** bireye **acımak**, onu **kayırmak**
 - Her sıkıntıya düştüğünde bireye **kanat germek** gibi bir anlayış **yoktur!**
3. RPD bireyin **sadece duygusal** yanı ile **ilgilenebilir!**
4. RPD'de kullanılan bütün yöntem ve teknikler **amaç değil!** sadece **araçtır.**
5. RPD yardımı **akademik bir öğrenme** konusu ya da **ders değildir!**
6. Rehberlik bir **disiplin görevi değildir!** Rehberlik **yarılamaz** ve **ceza vermez!**
7. RPD yard. her türlü problemi **hemen çözecek** sihirli bir güce sahip **değildir!**

REHBERLİK HİZMETLERİ / İŞLEVLERİ

Psikolojik Danışma Hizmetleri

- * PDR hizmetleri rehberliğin **özünü** oluşturur. (**Merkezdedir**)
- * **Bireyin karar verme ve problem çözüme ihtiyaçlarını karşılamak**
 - **Gelişim ve uyumunu sürdürmesine yardımcı olmak amacıyla**
 - **Bireyle yüz yüze kurulan psikolojik yardım ilişkisidir.**

Oryantasyon Hizmetleri

- * Öğrencilerin **okula** ve **yakın çevresine uyumlarını** ve
- **Eğitim hizmetlerinden en etkili bir şekilde yararlanmalarını amaçlar.**

Oryantasyon hizmetlerinde şu çalışmalara yer verilebilir:

- 1) Okulun kurum olarak tanıtılması ve kısa tarihi
- 2) Okulun bina ve olanakları
- 3) Çevre
- 4) Programlar
- 5) Program dışı etkinlikler
- 6) Rehberlik servisi, kurallar vb.

Bireyi Tanıma

- * **Rehberlik** → Bireyin kendini ve çevredeki olanakları **tanınması ile başlar.**
- * **Bireyi tanıma yoluyla** elde edilen **bilgiler**
 - Rehberlik programlarının düzenlenmesi ve psikolojik danışmada kullanılır.

Bilgi Toplama ve Yayma

- * **Bilgi toplama etkinlikleri** öğrencilerin kendilerine uygun
 - **Eğitsel ve mesleki tercihler** yapmalarına **yardım etmeye yöneliktir.**
- * Bilgi toplama ve yayma hizmetleri
 - **Eğitsel ve mesleki rehberlikle yakından ilişkilidir.**
- * **Bilgi toplarken** okul içinde ve dışında başka kaynakları da **kullanmak** gerekir.

Yöneltme ve Yerleştirme

- * **Yerleştirme çalışmaları** → **Okul içi** veya **okul dışı** olarak sınıflanabilir.
 - **Okul sınırları içindeki eğitsel ve sosyal konulu yerleştirmeler** → **Okul içi**
 - **Okul sınırlarını aşan başka okul veya işe yerleştirme çalışmaları** → **Okul dışı**
- * Başka bir açıdan **yerleştirmeler**
 - Eğitsel, mesleki ve sosyal olmak üzere **üç gruba** ayrılır.
- Eğitsel yerleştirmeler** → **Eğitim programı, ders, kurs** ve başka bir okul...
- Mesleki yerleştirmeler** → Öğrencilerin bir iş veya mesleğe **yerleştirilmelerini...**
- Sosyal yerleştirmeler** → **Kültürel, sosyal veya eğitsel kol yerleştirmeleri kapsar.**

İzleme

- * Rehberlik hizmetleri çerçevesinde
 - **Yerleştirme** ve **yöneltme** çalışmaları yapılmaktadır.
- * Bu çalışmaların amacına ulaşip ulaşmadığı veya
 - Öğrencilere kazandırdıkları konusunda çalışmalar yapılması gerekir.
 - Bu etkinliklere **izleme çalışmaları** denir.
- * **Mezun olan öğrencilerin ya da bir alanı tercih eden öğrencinin izlenmesi ...**

Müşavirlik

- * **Müşavirlik hizmetleri** (Buraya kadar anlatılan hizmetlerden farklı olarak)
 - **Dolaylı yollardan** öğrencilere **sunulan** hizmetlerdir.
 - Çünkü bu **diğer hizmetlerden farklı** olarak öğrencilere **değil**
 - Okuldaki **diğer personele** yöneliktir.